

Polen stopt met kappen in laatste oerbos

Rob Savelberg

Bialystok * Er is een verbeterde strijd gaande om het laatste oerbos van ons continent. „Ik kon niet aanzien dat het massale kappen maar doorging. Ik ben erg blij dat EU-ambtenaren in Brussel mijn bezwaren erkenden”, vertelt bioloog Adam Bohdan (41). Deze week won hij met hulp van Europese rechters een lang gevecht met de Poolse regering. Adam wijst ons de weg door Bialowieza, het enig overgebleven oerbos van Europa. De flora en fauna fascineert, met torenhoge eiken en sparren, de wisent loopt hier nog rond. En de letterzetter, een agressieve kever die de bomen bedreigt. Daarom is een deel van het bos een kale woestini; houthakkers kapt duizenden bomen.

Voor lokale bewoners is Bohdan de vijand, omdat hij vorig jaar met honderden milieuactivisten het werk van Poolse houthakkers belemmerde. Ze ketenden zich uit protest aan de machines en de bo-

De wisent voelt zich thuis in dit oerbos in het oosten van Polen.

HDCMEDIA

men. Hun handen staken in stalen buizen vast.

Bohdan en zijn kameraden werden 'landverraders' genoemd, omdat ze het spel internationaal, via Brussel

en de Unesco, speelden. De EU is tevens verbolgen dat Warschau de onafhankelijke rechtspraak en de persvrijheid bedreigt. Maar het lijkt dat de sterke man van Polen, Jaroslav

Kaczynski, bij het oerbos van Bialowieza water bij de wijn doet. Vanwege de houtkap dreigde een EU-boete van honderdduizend euro per dag. „Ik schaam me voor mijn regering”, zucht Grazyna Chyra (36), een gids van het nationaal park. Ze draagt haar driejarige zoon op de arm en rust uit op een grasveld aan het water. In de lucht zweeft een ooievaar. „Hier is zoveel vrede en harmonie. Dat moeten we koesteren.”

Voor Bohdan, een tweevoudige vader uit Bialystok, is het de overwinning van zijn leven: „Sommige van deze massieve eiken in het bos zijn honderdveertig jaar oud. Bialowieza, waarvan de helft in Wit-Rusland ligt, zelf bestaat al meer dan tienduizend jaar. Dit is ons Amazonewoud. We moeten er voorzichtig mee omspringen.”

Het Europese Hof in Luxemburg heeft hem nu op alle punten gelijk gegeven. De habitat, de natuurlijke leefomgeving en de verschillende vogelsoorten als spechten en uilen moeten beschermd worden. „De

nieuwe Poolse milieuminister Henryk Kowalczyk heeft aangekondigd het oordeel te accepteren.”

Het gelijknamige vakantiedorp Bialowieza heeft tweeduizend inwoners en leeft van natuurliefhebbers. Ook Nederlanders pauzeren er graag en huren fietsen.

Een lokale horecaman is daarom blij dat het woud nu beschermde status heeft.

„De touroperators, restauranthouders en hoteliers zullen goede zaken doen. Maar onze gemeenschap is gespleten. Iedereen kent hier wel een houthakker. Net zoals iedereen in Zuid-Polen wel een mijnwerker kent. Maar dat zijn beroepen zonder toekomst.”

Dat ziet hoofd Staatsbosbeheer Jaroslav Krawzyk (48) anders. In de regiohoofdstad Bialystok vertelt hij dat zijn mannen niet blij zijn, maar zich bij de Europese beslissing neerleggen. „Wij moeten nu onze werkwijze aanpassen”, zegt hij gelaten in zijn mosgroene uniform, terwijl hij zijn jachthond aait.